
2023 GENEL SEÇİMLERİ'NE DOĞRU SANDIK GÖREVLİLERİ BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ
GENEL MERKEZİ
2023

*Vatanını en çok seven, görevini en
iyi yapandır.*

K. Atatürk

İÇİNDEKİLER:

Sandık Kurulu Kimlerden Oluşur?	1
Sandık Kurulu Başkanı ve Kurulun Görevleri Nedir?	2
Sandık Kurulu Üyelerinin Oy Kullanımına Dair Bilgilendirme:	6
Oy Kullanımı Öncesi Sandık Başında Dikkat Edilmesi ve Yapılması Gereken İşlemler:	9
Sandık Müşahitleri:	10
Müşahitler Nasıl Oy Kullanır?	13
Oy Verme İşlemleri Süreci:	13
Sandık Çevresinde ve Alanında Bulunan Kişiler:	14
Oy Kullanma Sürecinde Dikkat Edilmesi Gerekenler:	15
Kimler Oy Kullanabilir?	15
Engelli Vatandaşlar Oy Kullanırken Dikkat Edilmesi Gerekenler:	16
Oy Kullanımı ve Sonrasında Dikkat Edilmesi Gerekenler:	17
Sandıkların Açılması Usul ve Esaslarına Dair Bilgilendirme:	17
Sandığın Açılması, Zarfların Sayılması, Geçerli ve Geçersiz Oy Zarflarının Ayrılması:	20
Zarfların Açılması, Oyların Sayım ve Dökümü:	22
Cumhurbaşkanı Seçimi;	24
Milletvekili Seçimi;	25
Geçerli Olmayan Oy Pusulaları:	30
Aşağıdaki Haller Oy Pusulalarını Geçersiz Kılmaz:	31

Sandık Sonuç Tutanağının Düzenlenmesi ve İlânı:	33
Oy Sayım Tutanağı ve İlânı:	33
Sayıma ilişkin torbanın (kâğıt ve belgelerin) İlçe Seçim Kurulu Başkanına Teslimi:	34
Geçersiz Oy Pusulası Örnekleri:	35
Geçerli Oy Pusulası Örnekleri:	36
Şikayet Dilekçesi Örneği:	37
İtiraz Dilekçesi Örneği:	38

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Seçim Günü Sandıklarda Kimler Görev Almaktadır?

SANDIK KURULU

5 ADET SİYASİ PARTİ ASIL / YEDEK ÜYESİ

MÜŞAHİTLER (Seçime girme yeterliliğine sahip bütün siyasi partiler ve bağımsız adaylar, her sandık için müşahit (gözlemci) görevlendirebilir.)

SANDIK KURULU

Sandık Kurulu Kimlerden Oluşur?

1 Başkan,

1 Memur Üye,

Yüksek Seçim Kurulu tarafından kamu personelleri arasından belirlenmek sureti ile görevlendirilmektedir.

Sandık Başkanı görev yerine gelmezse, yerine ikinci kamu görevlisi olan üye başkanlık eder. İkinci kamu görevlisinin de gelmediği hallerde, kurulun en yaşlı üyesi başkanlık eder.

5 adet siyasi partilerin asıl ve yedek üyeleri

(Gelmeyen asıl üye yerine yedeklerden biri göreve davet edilir.) Yüksek Seçim Kurulu bir önceki genel seçimde **o ilçede en çok oy almış olan ilk bes sırayı alan siyasi partiler** tarafından kendisine bildirilen birer asıl ve birer yedek üye isimleri arasından sandık kurulu üyelerini tamamlar.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Bu yöntemle tespit edilen sandık kurulu üye sayısı beşten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler, aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden, aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulle tamamlanır. Oylarda eşitlik halinde ad çekilir.

Kimler Sandık Kurullarına Seçilemezler?

YSK tarafından düzenlenen Genelge Uyarınca;

A- İdare amirleri,

B- Zabıta amir ve memurları,

C- TBMM üyeleri ve adaylar,

D-Askeri Ceza Kanunu'nun 3. maddesinde yazılı (sivil memurlar dâhil) askeri şahıslar sandık kurullarında görev alamazlar.

Bu nedenle İlçe Teşkilatımız tarafından seçim kuruluna bildirilerek görev verilenler yukarıda sayılı niteliklere sahip ise seçime kadar **GÖREV ALMASINA ENGEL DURUMUNU derhal bağlı bulunduğu İlçe Teşkilatına bildirmesi gereklidir.**

Sandık Kurulu Başkanı ve Kurulun Görevleri Nedir?

Sandık Kurulunun görevleri Yüksek Seçim Kurulu'nun 135 sayılı ile belirlenmiştir. Buna göre;

a) Sandık çevresinde düzenin sağlanması,

b) İlçe seçim kurulunca belirlenen bina, yapı ve benzeri yerlerde, sandığın konulacağı yeri tayin etmek ve sokak başlarına bu yeri göze çarpacak surette gösterir işaretleri koymak veya alışılmış araçlar ile duyurmak,

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

c) Ceza infaz kurumlarında cezaevi idaresinin de görüşü alınarak ilçe seçim kurulu başkanının gözetiminde sandığın konulacağı yeri belirlemek ,

d) Görev yaptığı sandığın seçmen listesinde kayıtlı olmayıp da, başka bir sandık seçmen listesinde kayıtlı olan sandık kurulu başkan ve üyelerine, bina sorumlularına, görevli olan kolluk güçlerine ve ilçe seçim kurulu tarafından sandık kurulu üyelerini görev yerlerine ulaştırmak için görevlendirilen kişilere ilçe seçim kurulundan aldıkları belgelere istinaden oy kullandırmak, imzalarını almak ve belgeleri İlçe Seçim Kuruluna teslim etmek,

e) Sandıktan çıkan zarfları, oy pusulalarını saymak, dökümlerini ve sonuçlarını tutanağa geçirmek,

f) Oy verme işleri hakkında ileri sürülecek şikâyet ve itirazları incelemek ve karara bağlamak, kararları tutanak defterine geçirerek altını imzalamak,

g) Hesaba katılan ve geçerli sayılan oy pusulaları, sandık kurulunca düzenlenen tutanaklar, sayım ve dökümde kullanılıp alt tarafı kurulca imza edilen sayım cetvelleri, hesaba katılmayan, geçerli sayılmayan veya itiraza uğrayan oy pusulaları ve hesaba katılmayan zarflar, tutanak defteri, kurulca mühürlü ve imzalı ayrı ayrı paketler halinde kurulun mührü ile mühürlendikten sonra, başkan ve üyeler tarafından imzalanıp bir torbaya konularak, kurulun bağlı olduğu İlçe Seçim Kuruluna, Sandık Kurulu başkanı ve siyasi partili üyeler arasından ad çekme ile seçilecek en az iki üye tarafından götürülüp teslimini sağlamak (Kurulun diğer üyeleri ile müşahitler de isterlerseve taşıtta yer varsa veya taşıt kendileri tarafından sağlanmak suretiyle katılabilirler.)

h) Sandık kurulu tutanak defteri ile gerekli diğer tutanakları düzenlemek ve altını imzalamak,

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

- ı) Oyların sayım ve dökümü ile tutanakların düzenlenmesine ilişkin iş ve işlemler ve sandıkla ilgili kararları vermek,
- i) Sandık kurullarının kararları, oyların sayımı ve dökümü ile tutanakların düzenlenmesine ilişkin iş ve işlemleri aleyhine yapılan itirazları ilçe seçim kuruluna göndermek (298/128-3),
- j) Kanunlarla ve Yüksek Seçim Kurulu genelge ve kararları ile verilen diğer görevleri yapmak (298/71-6).

Sandık Kurulu görevine başlamadan önce ilk iş olarak;

“Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için, görevimi kanuna göre, dosdoğru yapacağıma, namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içerim.” sözleriyle and içer. (298/70).

Sandık başkanı, sandık kurulunun oluştuğunu ve yemin ettiğini **tutanak defterine** işler.

Sandık Kurulunun and içme işleminin sonrasında Sandık Başkanı İlçe Seçim Kurulundan kontrol ederek teslim almış olduğu keseyi açarak görevini yerine getirmeye devam eder.

Sandık Başkanı:

- a) Sandık kurulu mührünü keseden çıkartıp masa üzerine koyar.
- b) Tercih veya evet mührünü keseden çıkartıp masa üzerine koyar.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

- c) Sandığın boş olduğunu sandık kurulu üyeleri ve müşahitlere göstererek sandığın kapağını kapatır ve mühürler.
- d) İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı'ndan teslim aldığı birleşik oy pusulası paketini açarak tümünü sayar.
- e) Oy pusularının tümünün arkasını sandık kurulu mührü ile mühürler. Bu sayı ve işlem tutanak defterine işlenir.
- f) Sandık kurulu İlçe Seçim Kurulundan teslim alınan filigranlı kâğıttan üretilmiş ve ön yüzünün sol üst köşesinde Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu amblemi ve İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı mührünü taşıyan sarı renkte bastırılmış olan oy zarflarını sayar, her zarfın üzerine sandık kurulu mührünü basar ve zarfların sayısı ile her birinin ön yüzünün sandık kurulu mührüyle mühürlenmiş olduğunu tutanak defterine geçirir.
- g) Birleşik oy pusulaları ve zarflar masanın üzerine düzenli bir şekilde konulur.
- h) Sandık kurulu, sandık numarasını gösteren etiketi sandığın önüne yapıştırır. Sandık kurulu, yaptığı tüm bu işlemleri bu Genelge gereğince tutanak defterine geçirip imzalar.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

ÖNEMLİ BİLGİLENDİRME:

Mühür üzerindeki ilçe ve sandık numarası bilgilerinin, sandık numarası ve bulunduğu ilçe ile aynı olup olmadığı kontrol edilmelidir.

Farklılık varsa, bu durum İlçe Seçim Kuruluna bildirilmeli ve tutanak altına alınmalıdır.

Mühürlemelere dikkat edilmelidir. Seçim sonunda akşam sayım esnasında, sandık kurulu mührü taşımayan oy pusulaları ve zarflar geçerli sayılmaz.

Kurullara seçilmelerine rağmen haklı bir sebep olmaksızın görevini ifa etmeyenler beşyüz liradan iki bin beşyüz liraya kadar,

Seçim başladıktan sonra kuruldaki görevlerini haklı bir sebepolmadan terk eden kurul üyeleri ise 2 aydan 6 aya kadar hapis ve beşyüz liradan iki bin beşyüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Sandık kurulu üyelerimiz görevlendirilirken ikametgah adreslerinin bulunduğu ilçelerde görevlendirilmelidir.

Sandık Kurulu Üyelerinin Oy Kullanımına Dair Bilgilendirme:

Sandık Kurulu Görevlilerinin ne şekilde oy kullanacakları görevli olunan bölgede tek veya birden fazla seçim bölgesi olmasına göre belirlenmiştir. Buna göre;

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

a) Sandık Görevlisinin görev yaptığı ilde **tek bir seçim bölgesi varsa** bütün seçim türleri için **görev yaptığı** sandıkta,

b) Kayıtlı olduğu ilde birden fazla seçim bölgesi var ise **oy kullandığı seçim bölgesindeki bir sandıkta görev alabilir.** Sandık görevlisi olunan sandıkta bütün seçim türleri için oy kullanabilir.

İlçe Teşkilatımız tarafından görev verilenlerin yukarıda sayılı durumlara uygun olmayan görevlendirme alması halinde **ENGEL DURUMUNU derhal bağlı bulunduğu İlçe Teşkilatına bildirmesi gereklidir.**

SANDIK GÖREVLİLERİ

Görevli Olunan Sandıkta Göreve Başlamak İçin Yapılması Gerekenler:

. Sandık görevi verilenlerin kendisine görev tevdi sonrasında Örnek 142 Belgesini alması, verilmemesi halinde görev belgesi almak için işlemlerini ilgili MHP İlçe Teşkilatını bildirmesi çok önemlidir.

Sandık görevlileri ancak kendisine verilen Görevli Kartlarını görevli olduğu Sandık Başkanına ibraz ettikten sonra göreve başlayabilir.

GÖREVLİ KARTI OLMAYAN GÖREVLİLER SANDIKTA GÖREV ALAMAZ.

Sandık Görevlileri Nasıl Oy Kullanacak?

Seçim günü Yüksek Seçim Kurulu Tarafından görevlendirilen,

1. Sandık Kurulu Başkan ve Üyeler,
2. Bina Sorumluları,
3. Resmi Güvenlik Görevlileri,
4. Görevlileri Taşıyan Sürücüler,

İlçe Seçim Kurulu tarafından verilen Örnek 142 belgesini sandık kuruluna teslim etmek şartı ile, oy kullanırlar. Sandık başkanı, bu belgenin arkasını mühürleyip imzalar.

****Görevli kağıdı bulunmayan ve/veya kağıdını vermek istemeyen kişilere oy kullandırılmamalıdır.**

Oy Kullanımı Öncesi Sandık Başında Dikkat Edilmesi ve Yapılması Gereken İşlemler:

- Oy pusulaları ve zarfları mühürlenirken kontrol edilmelidir.
- Pusular kontrol edilirken lekeli, yırtık pusula ve zarfların imha edilmesi sağlanmalıdır.
- İşaretli pusula, dolu zarf olmadığından ve sandığın boş olduğundan emin olunmalıdır.
- Mühürlerin ve diğer tüm dokümanların kontrolü yapılmalıdır.
- Zarf ve pusulaların sayılarını mutlaka not edilmelidir.
- Mühür üzerindeki ilçe ve sandık numarası bilgilerinin, sandık numarası ve bulunduğu ilçe ile aynı olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Farklılık varsa, bu durum İlçe Seçim Kuruluna bildirilmeli vetutanak altına alınmalıdır.
- Sandık başında yapılan işlemlerin usule uygun olmadığını tespitiniz halinde usulsüz derhal Sandık Kuruluna bildirilmelidir.
- Bildirim sonrasında usulsüz işlem ile alakalı Sandık kurulu üyeleri arasında anlaşma sağlanamazsa anlaşmazlık kurulca oylama yapılarak giderilir.
- Oylama sonrasında oyların eşit olması durumunda

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

İlgili sandığın Sandık Başkanının bulunduğu tarafın aldığı kararüstün kabul edilir.

- Yapılan oylama sonrasında Kurulun vermiş olduğu karara uymamakta direnen kurul üyeleri, 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Sandık Görevi Süresine İlişkin Bilgilendirme:

- Seçim görevi, Sandık Kurulunun İlçe seçim Kurulu'ndan aldığı ilgili sandığa ait zarfları ve birleşik oy pusulalarını hazırlaması ile başlamaktadır.
- Oyların sayımına ilişkin belgelerin ilçe seçim kurullarına teslimine kadar aralıksız sürmektedir. (298 SK. Md. 100)

Sandık Müşahitleri:

Sandık Kurulu üyelerinin üzerlerinde siyasi parti logosu, amblemi ve/veya sloganını taşıyan kıyafetler giymesi, aksesuarlar taşıması yasaktır. Müşahitlerde ise böyle bir kısıtlama yoktur.

Sandık Müşahitlerinin Görevlerine İlişkin Dikkat Etmesi Gereken Önemli Bilgilendirmeler:

**** Teşkilatımız tarafından belirlenen saatte göreve başlanılacaktır.**

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Oy verme saatleri 08.00-17.00 olacaktır.

Seçim günü, Sandık Kurulu üyeleri ve Müşahitler oy verme saatinden en geç bir saat önce görev yerlerine gitmelidir.

Sandık Kurulu üyeleri görev yerine gelmeden ve kurul oluşmadan, seçim evrakları ve malzemeleri açılıp hazırlanamaz. Bu kurala riayet edilmemesi halinde Müşahitler tarafından müdahale edilmelidir.

ÖNEMLİ BİLGİLENDİRME:

Görev Kağıtlarınızı seçim günü yanınızda bulundurmak zorundasınız.

Görev kağıdı yanında olmayan Görevli görevini yapamayacaktır.

Sandık Müşahitlerinin Görevleri Nelerdir?

- . Seçimin tarafsızlığını, doğru ve düzgün yürümesini denetler.
- . Seçim süresince sürecin başından sonuna kadar seçimi takip edebilir.
- . Gerekli gördüğü durumlarda Sandık Kuruluna sözlü şekilde beyan ileuvarılarda bulunabilir,
- . Gerekli hallerde **sikayet hakkını kullanır. sikayet reddedilirse İlçe Seçim Kuruluna itiraz hakkını kullanır.**
- . Seçim bittiğinde düzenlenen **ıslak imzalı, mühürlü sandık sonuç tutanağının bir örneğini taleple alabilir. Aldığı sonuç tutanağını sonrasında bağlı bulunan MHP İlçe Teskilatına teslim etmelidir.**

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

.Müşahit Sandık Başkanının seçim başlamadan önce gerçekleştirdiği iş ve işlemlerin usullere uygun olmadığını tespit etmesi halinde durumu derhal sözlü olarak sandık kuruluna şikayet eder.

.Sandık kurulu müşahitin sözlü şikayetini kabul etmeyerek iş ve işlemi düzeltmediği takdirde müşahit ilgili durumu şikayet dilekçesi yazarak kurula sunar.

. Şikayet dilekçesi iki nüsha halinde hazırlanır.

. Bildirim sonrasında usulsüz olduğu iddia edilen durumla alakalı Sandık kurulu üyeleri arasında anlaşma sağlanamazsa anlaşmazlık kurul içerisinde oylama yapılarak giderilmelidir.

. Oylama sonrasında oyların eşit olması durumunda Başkanının bulunduğu tarafın aldığı karar üstün kabul edilir.

. Müşahit tarafından gerçekleştirilen şikayete ilişkin tüm kayıt ve belgelerin birer örneği seçim sonrasında bağlı bulunan İlçe Başkanlığına teslim edilmelidir.

. Müşahit tarafından yapılan şikayet sonucu usule uymayan iş ve işlem Kurul tarafından düzeltmediği takdirde Müşahitin şikayeti 2 nüsha olarak düzenlenen itiraz dilekçesi İlçe Seçim Kuruluna verilir.

. Seçim süresince Sandık Kurulu tarafından alınan tüm kararlar Sandık Kurulu Tutanak Defterine işlenmek zorundadır.

. Müşahitlerin şikayet işlemlerine yönelik süreçlerde MHP İl Yönetimimiz tarafından görevlendirilen Avukatlarımız ile irtibata geçerek süreç birlikte yönetilmelidir.

Müşahitler Nasıl Oy Kullanır?

. Seçmen listesinde kayıtlı bulundukları sandıkta oy kullanabilirler.

. Müşahit seçmen listesinde **kayıtlı bulunduğu sandıktan başka bir okuldaki sandıkta görevli** ise; görevli oldukları sandıkta siyasi parti temsilcilerinin sandık başında oldukları herhangi bir saatte gidip oylarını kullandıktan sonra görev yerlerine dönmelidirler.

. Söz konusu saati her müşahit seçmen listesinde kayıtlı olduğu sandığın uzaklık ve yakınlık durumuna göre görevli olduğu sandığı boş bırakmayacak şekilde planlamalıdır.

Oy Verme İşlemleri Süreci:

Oy Verilecek Yer Düzeni Nasıl Olmalıdır?

. Oy verilecek yer muhakkak kapalı olmalıdır.

. İçeride bir masa olmalıdır.

. Dışardan içerisinin gözetlenmesine imkan bırakılmamalıdır.

. Özel güvenlik görevlileri ve belediye zabıtalrı gibi görevliler de dahil olmak üzere resmi üniforma ve silah taşıyanlar sandık alanına giremezler.

Sandık Çevresinde ve Alanında Bulunan Kişiler:

- Sandık kurulu başkan ve üyeleri,
- Oy kullanacak seçmen, adaylar, milletvekilleri ve partilerin gözlemcileri,
- İlgili sandık bölgesinde kayıtlı seçmenler ve ilgili sandıkta görevlimüşahitler ile bina sorumluları,
- Kolluk güçleri sandık başı işlemlerini sadece ihbar üzerine gelmeleri halinde izleyebilirler,
- Bunların dışında başka kimse sandık çevresinde bulunamaz.
- Oy kullanım alanında sadece gazeteciler, medya görevlileri yalnızca haber yapmak amacıyla görüntü ve bilgi alabilir.
- Siyasi partilerin seçim kurullarına bildirdikleri itiraza yetkili kişiler ile temsilciler, seçim kurullarınca önceden kendilerine verilen belge ile sandık çevresinde bulunabilirler. Belgesi bulunmayan kişiler sandık çevresinde bulunmaya yetkili değildir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Oy Kullanma Sürecinde Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- Seçmenler TEK TEK alınır.
- Oy vermek için gelen seçmenin elinde başka bir oy pusulası, zarf veya pusulada herhangi bir işaret olup olmadığına dikkat edilmelidir.
- Seçmen oy vermek için sandık başkanına kimliğini teslim ettiğinde isminin karşısında atılmış bir imza olup olmadığı kontrol edilmelidir, isminin karşısında daha önce imza atılmış seçmenin oy kullanma hakkı yoktur. Bu hallerde durum derhal bir tutanak ile MHP İlçe teşkilatına bildirilmelidir.
- Seçmenin Cep telefonu, fotoğraf veya film makinesi gibi görüntü kaydedici veya haberleşme sağlayıcı gibi cihazlarla kapalı oy vermeyeine girmesine izin verilmemelidir.
- Sandık çevresinde başkalarını etkilemeye çalışan, baskı almaya çalışan kimseler görüldüğünde kolluk görevlilerine ve okul görevlisine bilgi verilmelidir.

Kimler Oy Kullanabilir?

- Sandık seçmen listesinde adı yazılı olan seçmenler sadece adının yazılı olduğu, kayıtlı oldukları sandıkta oy kullanabilir.
- Süresinde değişiklik talebinde bulunmuş, bu talebi onaylanmış ancak ismi listede yer almayan seçmen derhal İlçe Seçim Kuruluna başvurmalıdır.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

***Secmenin TC kimlik numarasını taşıyan:**

- Nüfus cüzdanı, pasaport, evlenme cüzdanı,
- Resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilen soğuk damgalı kimlik kartı,
- Sürücü belgesi, avukatlık kimlik belgesi gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmi nitelikte belge sunamayanlar kesinlikle kullanamaz.

Engelli Vatandaşlar Oy Kullanırken Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- Körler, felçliler veya bu gibi bedensel engeli olanlar, akrabaları ya da başka bir seçmen yardımıyla oylarını kullanırlar.
- Bir kişi sadece tek bir bedensel engelliye yardımda bulunabilir.
- Sandık başkanı, üyeler, müşahitler engelli seçmenlere yardım etmek için oy verme kabinine giremez.
- Okuma – yazma bilmeyen kişilere seçmenin talebi bulunması halinde sandık başkanı dışında hiç kimse yardım edemez. Seçmenin talepte bulunması halinde ilgili Sandık

Başkanı oy pusulası üzerindeki logoların ait olduğu partileri açıklar ve parti isimlerini yüksek sesle okur .

- Seçmenin zihinsel engelli olduğu tespit edildiği takdirde oy kullanmış ise tutanak altına alınarak tutanağın bir örneği bağlı bulunan MHP İlçe Teşkilatına verilmelidir. Zihinsel engelli seçmenin oy kullanma hakkı yoktur.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Oy Kullanımı ve Sonrasında Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- Oyunu kullanan seçmenin imzası alınır.
- Oy kullanan seçmen, zarfı sandığa attıktan sonra mührü Sandık Başkanına teslim eder.
- Mükerrer oy kullanılmasını engellemek için seçmenlerin doğru yeri imzaladığından emin olunmalıdır.
- İmza atmayı bilmiyor veya okuma yazması yoksa sol elinbaş parmağının izi alınır.
- Sol elinin başparmağı yoksa herhangi bir parmağının izi alınırphangi parmağının izi alındığı not edilir.
- Hiçbir parmağı yoksa başkan tarafından imzalanır.
- Seçmen kağıdının arka yüzü de damgalanıp imzalanır.
- **Saat 17.00'den sonra gelen seçmen oy kullanamaz .** (Sona erdiğinde, Sandık Başkanı sadece sırada bekleyen seçmenlerin kimliklerini alarak oy kullanmasına izin verir. Sona erdikten sonra gelen ve sırada olmayan seçmenlerin oy kullanma hakkı sona erer.)

Sandıkların Açılması Usul ve Esaslarına Dair Bilgilendirme:

- a) Oy verme bitince, kurul başkanı bunu yüksek sesle ilân eder ve oyvermenin bittiği saat tutanak defterine geçilir. Oy sandıkları Genelge'nin 25. maddesinde belirlenen oy verme bitiş saatinden önce açılmaz (298/96)
- b) Sandık seçmen listesindeki bütün seçmenlerin oylarını kullanmış olmaları halinde dahi oy vermenin bitim saatinden önce sandıklar kesinlikle açılmayacaktır.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

c) Sandık seçmen listesinde olanların tümü oyunu kullanmış olsa bile oy verme işleminin sona erme saatinden önce sandıklar açılmaz.

d) Sayım ve döküm açık olarak yapılır. Oy verme yerinde bulunanlarsayım ve dökümü izleyebilirler. Müşahitler ve ilgili sandıkta oykullanan seçmenler de sayım ve dökümü izleyebilirler.

e) Kurul; çalışmalarının düzenli yürütülmesi bakımından, sayım ve döküm masası etrafında boş kalması gereken kısmı, bir karar ile belirtir ve bu kısım etrafında orada bulunanların bu işlemleri izlemelerine engel olmayacak tedbirleri alabilir (298/95).

f) Sandık Başkanı; gerekli görmesi halinde sayıma engel kalabalık tespit ederse en az beş siyasi parti ile varsa bağımsız adayların bir temsilcisi dışında kalan herkesin oy sayım alanından ayrılmasını isteyebilir.

g) Sayım ve döküm sırasında sandığın bulunduğu odanın kapısı açık tutulur.

h) Masa üzerinde, sandıktan başka ne varsa kaldırılır. Oy vermenin bittiği saat tutanak defterine geçirilir. Bundan sonra sandık seçmen listesinde yazılı seçmenlerin toplamı ile adları hizasındaki imza veya parmak izleri sayılarak oy vermiş olanların toplamı tespit edilir Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı şeklinde yapılması halinde Örnek: 404/A) sayılı sandık sonuç tutanağına geçirilir ve sonuç yüksek sesle ilân edilir (298/96).

Kullanılmayan Birleşik Oy Pusulaları ve Zarflar:

Oy zarflarından veya birleşik oy pusulalarından kullanılmayanlar sayılır; oylarını veren Seçmen sayısına eklenerek kurula teslim edilmiş bulunan birleşik oy pusulası toplamına veya zarf miktarı toplamına uygun olup olmadığı tespit edilir.

Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarflar ayrı ayrı paketler haline getirilerek mühürlenir; üzerlerine sayıları yazılır.

Örnek:

Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı sayılı sandık sonuç tutanağına yazılır.

Sandık Kurulu Başkanı “TERCİH” veya “EVET” mühürlerini bir zarfa koyarak bu zarfın ağzını kapatır ve mühürler.

Kullanılmamış ve paketlenmiş olan birleşik oy pusulaları ve zarflarla birlikte, “TERCİH” veya “EVET” mühürleri konulmuş olan bu zarfı ilçe seçim veya görevli geçici ilçe seçim kuruluna teslim edilecek torbaya koyar (“TERCİH” veya “EVET” mührünü taşıyan kapalı zarfın konulduğu) ve torbanın bu kısmını sicimle bağlar.

Bu işlemler bitirildikten sonra sandıktan çıkacak birleşik oy pusulalarının konulmasına yarayan torbanın boş olduğu tespit ve ilân olunur. Bütün bu işlemler tutanağına geçirilir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Sandığın Açılması, Zarfların Sayılması, Geçerli ve Geçersiz Oy Zarflarının Ayrılması:

Sandık, yukarıdaki maddelerde belirtilen iş ve işlemler tamamlandıktan sonra, oy verme yerinde hazır bulunanların gözü önünde, Sandık Kurulu Başkanı tarafından açılır.

Sandıktan çıkan zarflar, Sandık Kurulu Başkanı tarafından yüksek sesle iki defa sayılır.

İki sayım arasında fark olursa, üçüncü sayım yapılarak sonucuna göre işlem yapılır ve seçimde kullanılan toplam zarf sayısı tespit edilir. Tespit edilen zarf sayısı, o seçime ait sandık sonuç tutanağının Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı ilgili yerine işlenir.

Bütün zarflar sayıldıktan sonra, geçerli olup olmaması yönünden aşağıdaki şekilde kontrol edilir.

- a) Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan,
- b) "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı olmayan kâğıttan imal edilmiş olan,
- c) Yüksek Seçim Kurulu amblemi olmayan,
- d) Üzerinde İlçe Seçim Kurulu mührü bulunmayan,
- e) Üzerinde sandık kurulu mührü bulunmayan,
- f) Tamamı yırtılmış olan,
- g) Üzerinde İlçe Seçim Kurulu ve sandık kurulu mührü dışında herhangi bir mühür, imza, yazı, parmak izi veya herhangi bir işaret bulunan zarflar geçersiz sayılır. (298/78-2, 298/98)

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Ancak, üzerinde sandık kurulu mührü bulunmamasına rağmen Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı, amblemi ve ilçe seçim kurulu mührü bulunan zarflar ile üzerinde leke veya çizik bulunsu dahi bunun özel işaret koymak amacıyla yapıldığı kesin olarak anlaşılamayan zarflar geçerli sayılır.

İtiraza uğrayan zarflar ile itiraza uğramadan geçersiz sayılan zarflar, başkan tarafından bir kenara ayrılır. Sandık kurulu, bütün zarflar kontrol edildikten sonra, itiraza uğrayan zarfları inceleyerek, geçerli veya geçersiz sayılması yönünde kararını verir.

Bundan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz oy zarflarının toplam sayısı ayrı ayrı tutanağın ilgili yerine işlenir.

Gecersiz zarflar paketlenir ve paketin üzeri mühürlenerek zarf sayısı yazılır. Bu zarflar saklanır ve kesinlikle açılmaz.

Bu işlemler yapıldıktan sonra, o sandıktan çıkan geçerli ve geçersiz zarfların toplam sayısı ile oy kullanan seçmen sayısı karşılaştırılır.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısına eşit veya eksik ise başkaca bir işlem yapılmaz.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısından fazla ise eşitliği sağlamak için önce geçersiz zarf sayısı düşülür.

Geçersiz zarf sayısının düşülmesi halinde de eşitlik sağlanamıyorsa, Sandık Kurulu Başkanı geçerli zarflar arasından, eşitliği sağlayacak sayıda zarfı gelişigüzel çeker ve bu zarflar açılmadan derhal yakılarak imha edilir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

İmha edilen zarf sayısı, sandık sonuç tutanağına “Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı” yazılır.

Yukarıda belirtilen işlemler bittikten sonra, geçerli oy zarfları sandığın içine tekrar konularak sayıma geçilir.

Bütün bu işlemler ayrıca tutanak defterine geçirilerek, Sandık Kurulu Başkan ve üyeleri tarafından imzalanıp, mühürlenir.

Sandıklar, sayım ve döküm işlemleri bitinceye kadar oy verme yerinden çıkarılamaz (298/98).

Zarfların Açılması, Oyların Sayım ve Dökümü:

Oyların sayım ve dökümüne derhal başlanır, açık ve aralıksız yapılır. Yapılacak şikâyet ve itirazlar, işi durduramaz.

Sandık kurulu başkanı, sayım ve döküm işine başlamadan önce, sayım ve döküm cetvellerinin boş ve yazısız olduğunu hazır bulunanlara gösterir.

Sandık kurulu başkanı, oy sayım ve dökümünün düzenini sağlamak bakımından;

- a) Bir üyeyi sandıktaki zarfları kendisine vermek,
- b) İki üyeyi okunan oy pusulalarını sayım ve döküm cetvellerine işlemek,
- c) Bir üyeyi okunan ve dökümü yapılan oy pusulalarını ve açılan zarfları masa üzerine düzenli biçimde yerleştirmek ve korumak üzere görevlendirir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

- d) Sayım ve döküm cetvellerinde (Örnek: 85- Milletvekili, Örnek: 403- Cumhurbaşkanı, oylamanın referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 417), ilk önce birleşik oy pusulasındaki sıraya göre siyasi partilerin adları/cumhurbaşkanı adayları soldan sağa doğru sütunların yukarısındaki hanelere yazılır. Daha sonra, varsa her bağımsız adaya bir sütun ayrılarak, bağımsız adayların ad ve soyadları, birleşik oy pusulasındaki sıraya göre sütunların yukarısındaki hanelere yazılır.

Bunlardan sonra, ittifakların birleşik oy pusulasındaki sıralarına göre ortak oyları için yeteri kadar sütun ayrılır ve bu sütunların üzerine ittifakların unvanları yazılır.

Sandık Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen üye, oy zarfını sandıktan teker teker alarak başkana verir.

Aynı zarf içinde birden fazla oy kullanıldığından, zarfın içinden çıkan oy pusulaları okunmadan önce, seçim türüne göre ters çevrilerek tasnif edilip masanın üzerine konulur.

Oy zarfı içinden eksik oy pusulası çıkmış ise eksik çıkan oyların hangi seçim türüne ait olduğu ve sayısı ile içinden hiç oy pusulası çıkmayan boş zarf sayısı toplamı, zarfların açılması bittikten sonra tespit edilip sandık sonuç tutanağına işlenir.

Geçerli zarflar, görevli üye tarafından, masa üzerine düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Başkan oy pusulasının ön yüzünü herkesin görebileceği ve işitebileceği şekilde okur.

Geçersiz sayılan veya geçerli olmasına rağmen hesaba katılmaması gereken oy pusulaları ile geçerli olup olmadığı veya hesaba katılıp katılmaması yönünden tereddüt edilen veya itiraza uğrayan oy pusulaları, sayım ve döküm cetveline işlenmeksizin ayrılır ve Sandık Kurulu Başkanı tarafından muhafaza altına alınır.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

A) Cumhurbaşkanı Seçimi İçin;

Birleşik oy pusulası üzerinde hangi cumhurbaşkanı adayına ait yere “TERCİH” veya “EVET” mührü basılmış ise, o cumhurbaşkanı adayının adı ve soyadı okunur.

Cumhurbaşkanı adayının aldığı ve herhangi bir itiraza uğramadan geçerli sayılan her oy, okunmasını müteakiben, görevli iki ye tarafından, aynı anda sayım ve döküm cetvelinde o cumhurbaşkanı adayına ayrılmış bulunan sütundaki rakamlar birden başlamak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle, ayrı ayrı işaretlenir. Bu işlemin usulüne uygun yapılıp yapılmadığı, Sandık Kurulu Başkanı tarafından sürekli denetlenir.

Okunan geçerli oy pusulaları, görevli ye tarafından, masa üzerine düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra; itiraz edilmeksizin geçerli sayılan ve her iki sayım ve döküm cetveline işlenen oy sayıları, her cumhurbaşkanı adayı sütununda işaretlenmiş son rakamlar karşılaştırılarak, her cumhurbaşkanı adayının aldığı geçerli oy sayısının iki cetvelde de aynı olup olmadığı, başkan tarafından kontrol edilir.

Oy sayıları aynı ise, her cumhurbaşkanı adayının aldığı geçerli oy toplanarak, bu oyların toplam sayısı, Sandık

Kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına (rnek: 404- Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı, oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde rnek: 404/A) rakam ve yazıyla işlenir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Cumhurbaşkanı adaylarının aldıkları ve kendi hanelerine işlenmiş geçerli oy sayılarını gösterir rakamların her iki sayım ve döküm cetvelinde de aynı olmaması halinde ikinci sayım yapılır.

İkinci sayımda, geçerli tüm oy pusulaları yeniden, tek tek okunarak, boş ve yazısız ayrı iki sayım ve döküm cetveline (Örnek: 403- Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 417) işlenir.

Bu cetvellerdeki oy sayıları aynı ise, her cumhurbaşkanı adayının aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına (Örnek: 404- Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 404/A) rakam ve yazıyla işlenir.

B) Milletvekili Seçimi İçin;

İttifak alanı; İttifak unvanı bölümü ile aralarındaki boşluk dâhil ittifak yapan siyasi partilerin sütunlarının tamamını ifade eder.

İttifak alanı içerisinde, “EVET” mührünün;

- a) Bir siyasi partiye ayrılan alana,**
- b) Hem bir siyasi partiye ayrılan alana hem de ittifak unvanı bölümüne,**
- c) İttifak unvanı bölümüne taşacak şekilde, bir siyasi partiye ayrılan alana, basılması halinde, bu oy pusulaları geçerli kabul edilir ve sayım döküm cetvelinde o siyasi partinin cetveldeki sütununa işaretlenir.**

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Bu haller dışında, yalnız ittifak alanı içerisine “EVET” mührünün basıldığı her durumda, bu oy pusulaları da geçerli kabul edilir ve sayım döküm cetvelinde ittifakın ortak oyları sütununa rakamlar birden başlamak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle, ayrı ayrı işaretlenir.

Birleşik oy pusulası üzerinde hangi siyasi partiye, ittifaka veya bağımsız adaya ait yere “TERCİH” veya “EVET” mührü basılmış ise, o siyasi partinin, ittifakın veya bağımsız adayın ad ve soyadı okunur.

Siyasi partilerin, ittifakların ve bağımsız adayların aldığı ve herhangi bir itiraza uğramadan geçerli sayılan her oy, okunmasını müteakiben, görevli iki üye tarafından, aynı anda sayım ve döküm cetvelinde o siyasi partiye, ittifak alanına veya bağımsız adaya ayrılmış bulunan sütundaki rakamlar birden başlamak üzere, sırasına göre çizilmek suretiyle, ayrı ayrı işaretlenir.

Bu işlemin usulüne uygun yapıp yapılmadığı, Sandık Kurulu Başkanı tarafından sürekli denetlenir. Okunan geçerli oy pusulaları, görevli üye tarafından, masa üzerine düzenli biçimde yerleştirilir ve muhafaza edilir.

Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra; itiraz edilmeksizin geçerli sayılan ve her iki sayım ve döküm cetveline işlenen oy sayıları, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak oyları sütununda işaretlenmiş son rakamlar karşılaştırılarak, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak aldığı geçerli oy sayısının iki cetvelde de aynı olup olmadığı, Başkan tarafından kontrol edilir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Oy sayıları aynı ise, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına (Örnek: 86- Milletvekili) rakam ve yazıyla işlenir.

Siyasi partilerin, bağımsız adayların ve ittifakların ortak aldıkları ve kendi hanelerine işlenmiş geçerli oy sayılarını gösterir rakamların her iki sayım ve döküm cetvelinde de aynı olmaması halinde ikinci sayım yapılır.

İkinci sayımda, geçerli tüm oy pusulaları yeniden, tek tek okunarak, boş ve yazısız ayrı iki sayım ve döküm cetveline (Örnek: 85- Milletvekili) işlenir. Bu cetvellerdeki oy sayıları aynı ise, her siyasi parti, bağımsız aday ve ittifakın ortak aldığı geçerli oylar toplanarak, itiraz edilmeksizin geçerli sayılan bu oyların toplam sayısı, sandık kurulunca düzenlenecek sandık sonuç tutanağına (Örnek: 86- Milletvekili) rakam ve yazıyla işlenir.

İkinci sayımda sayım ve döküm cetvelinde yer alan oy sayıları da aynı çıkmazsa, yukarıda belirtilen usule göre 3. sayım yapılır ve kurulun varsa siyasi partili olmayan, yoksa başkan tarafından belirlenecek üye tarafından tek sayım ve döküm cetveline işlenmek suretiyle, sonucuna göre işlem yapılır. Birden fazla sayım yapılan hallerde, bu sayımlarda kullanılan sayım ve döküm cetvellerinin üzerine, hangi sayıma ait olduğu büyük harflerle yazılır ve tüm cetveller muhafaza edilir.

Açılan sandığa ait son oy pusulası okunduktan sonra, sandık başkanı tarafından o sandığa ait açılmayan geçerli zarf olup olmadığı kontrol edilir ve açılan zarfların sayısı ile sandıktan çıkan ve tutanağa işlenmiş olan geçerli zarf sayısı karşılaştırılır ve sonuç, tutanak defterine işlenir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Geçerli oyların sayım ve döküm cetvellerine işlenmesinden sonra, hesaba katılıp katılmaması veya geçerli sayılıp sayılmaması yönünden tereddüt edilen veya itiraza uğrayan oy pusulaları, sandık kurulunca ayrı ayrı değerlendirilerek karara bağlanır ve bu karar, tutanak defterine yazıldıktan sonra mühürlenip imzalanır.

Sandık kurulu kararı ile geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulaları, sayım ve döküm cetvelinde ait olduğu cumhurbaşkanı adayları, siyasi parti, bağımsız aday veya ittifakın ortak oyu için ayrılmış bulunan sütuna işlenir.

Bu şekilde geçerli sayılan veya hesaba katılan oy pusulalarının toplam sayısı, sandık sonuç tutanağında (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek:404-Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 404/A) ilgili yere işlenir.

Karla geçerli sayılan oy pusulaları ayrı ayrı paket yapılarak bağlanır ve paketin üzeri mühürlenerek, sayısı yazılır ve saklanır.

Geçerli sayılmayan veya hesaba katılmayan oy pusulaları, ayrı ayrı paket yapılarak bağlanır ve paketin üzeri mühürlenerek, sayısı yazılır ve saklanır. Bu oy pusulaları yakılamaz, yırtılamaz ve yok edilemez. Bunların sayısı, özel tutanakta ilgili yere işlenir.

Yukarıda belirtilen işlemler tamamlandıktan sonra, sayım ve döküm cetvellerinde cumhurbaşkanı adaylarının, siyasi partilerin, bağımsız adayların ve ittifakların ortak aldığı oyların toplam sayısı, kendi sütununun altına rakam ve yazıyla işlenir.

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Sayım ve döküm cetvellerinde, cumhurbaşkanı adaylarının, siyasi partilerin, bağımsız adayların ve ittifakların ortak aldığı oylar, orada bulunanlara, başkan tarafından yüksek sesle ilân edilir.

Sayım ve döküm cetvelinin bir örneği zarf içinde İlçe Seçim Kuruluna teslim edilir. Bu ilândan sonra, bu bilgilerin doğruluğu, sandık başkanı tarafından sayım ve döküm cetveli sonuçları ile karşılaştırıldıktan sonra, sandık sonuç tutanağı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 404/A), başkan ve üyeler tarafından imzalanıp, mühürlenir.

Sandık sonuc tutanağı (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404 Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanlığı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 404/A) yukarıda belirtilen işlemler tamamlanmadan imzalanamaz.

Sandık kurulunca düzenlenen tutanak, torbalardaki oyların sayım ve dökümü sırasında İlçe Seçim Kurulunca düzenlenen tutanaklar, kurullarca imza edilen sayım ve döküm cetvelleri, sandık seçmen listesi, geçerli sayılan oy pusulaları, geçersiz sayılan oy pusulaları ve itiraz sonucu geçerli sayılan oy pusulaları ile beraber hesaba katılmayan zarflar ayrı ayrı paketler halinde mühürlenip torbaya konular ve torbanın ağzı kapatılarak mühürlenir.

Bu torbalar İlçe Seçim Kuruluna yasal süresince saklanmak üzere teslim edilir (298/100).

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

SEÇSİS'ten elektronik ortamda alınan sandık sonuç tutanaklarında, her sandık için farklı sandık numarası ve karekod bulunduğundan, söz konusu tutanakların bilgisayardan sadece A4 (210x297 mm) formatında beyaz kâğıda çıktısı alınır.

Bu sebeple fotokopi ile çoğaltılmış tutanaklar kullanılamaz.

Geçerli Olmayan Oy Pusulaları:

- a) Sandık kurulunca verilen biçim ve renkte olmayan,
- b) Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı bulunmayan,
- c) Arkasında sandık kurulu mührü bulunmayan,
- d) Hiçbir yerine “TERCİH” veya “EVET” mührü basılmamış olan,
- e) Birden fazla cumhurbaşkanı adayına, aynı ittifak içinde yer almayan birden fazla siyasi partiye, birden fazla ittifaka veya birden fazla bağımsız adaya ayrılan alanlara “TERCİH” veya “EVET” mührü basılmış olan,
- f) Birden fazla cumhurbaşkanı adayına, aynı ittifak içinde yer almayan birden fazla siyasi partiye, birden fazla ittifaka veya birden fazla bağımsız adaya ayrılan alana taşmış “TERCİH” veya “EVET” mührü bulunan,
- g) Sandığın ait olduğu seçim çevresinden başka bir seçim çevresi için düzenlenmiş olan,
- h) Bütünlüğü bozulacak şekilde yırtılmış veya koparılmış olan,

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

- i) Üzerine “TERCİH” veya “EVET” mührü dışında veya “TERCİH” veya “EVET” mührü yerine herhangi bir özel işaret, herhangi bir isim, imza kaşesi, mühür veya parmak izi basılmış olan,
- j) Üzerinde yer alan cumhurbaşkanı adaylarına, siyasi partilere, ittifaklara veya bağımsız adaylara ait bölümleri belirgin bir şekilde ve özel olarak karalanmış, çizilmiş veya işaretlenmiş olan,
- k) Üzerinde yer alan matbu yazıların ve şekillerin dışında yazılar veya harfler veya sayılar yazılmış veya şekiller çizilmiş olan, birleşik oy pusulaları geçerli değildir.

Aşağıdaki Haller Oy Pusulalarını Geçersiz Kılmaz:

- a) Zarfların açılması veya oyların okunması sırasında yırtılması,
- b) Bütünlüğü bozulmaksızın bir kısmının kazaen yırtılması,
- c) Herhangi bir şekilde lekelenmiş olup da bunun özel olarak işaret koymak amacıyla yapıldığının anlaşılamaması,
- d) Birleşik oy pusulasının katlanarak zarfa konulması sebebiyle
“TERCİH” veya “EVET” mührü ile oy pusulasının arkasına basılı sandık kurulu mühür izinin oy pusulasının diğer kısımlarına geçmesi,
- e) Bir cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak alanı veya bağımsız aday alanına basılan “TERCİH” veya “EVET” mührünün alanları ayıran çizgili bölgeye taşmış olması,

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

f) Başka bir cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak alanı veya bağımsız adayın alanına taşmamak kaydıyla, cumhurbaşkanı adayı, siyasi parti, ittifak alanı veya bağımsız aday alanına birden çok “TERCİH” veya “EVET” mührü basılması,

g) Yetkili seçim kurulları tarafından gönderilen ve Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu filigranı bulunan oy pusulalarının arkasının sandık kurullarının ihmaliyle mühürlenmemiş olması.

Zarftan çıkan oy pusulalarında bir seçim türüne ait olanının geçersiz olması, diğerinin geçersiz sayılmasını gerektirmez.

Hesaba Katılan ve Katılmayan Oy Pusulaları:

Birleşik oy pusulasında baskıda silinme veya yanlışlık yapılmış olsa bile, hangi siyasi parti veya bağımsız aday lehine kullanılmış olduğu “TERCİH” veya “EVET” mührünün vurulduğu yerden kesin olarak anlaşılan oy pusulaları hesaba katılır.

Zarfin içinden el ilanı, broşür ya da özel bir işaret, yazı veya şekil taşıyan kâğıt veya işaret amacı taşıyan herhangi bir madde çıkmış olması halinde, bu zarftan çıkan oy pusulası hesaba katılmaz.

Zarfin içerisinden aynı seçim türüne ait birden fazla oy pusulası çıkmış olması halinde, sadece bu seçim türüne ait oy pusulaları hesaba katılmaz, diğerleri hesaba katılır.

O zarfta kullanılması gereken oy pusulalarından biri veya birkaçı eksik çıksa bile, zarftan çıkan diğer oy pusulaları hesaba katılır (298/102).

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Sandık Sonuç Tutanağının Düzenlenmesi ve İlânı:

Sandık kurulu, (Örnek: 86-Milletvekili, Örnek: 404-Cumhurbaşkanı,

Cumhurbaşkanı oylamasının referandum şeklinde yapılması halinde Örnek: 404/A sayılı) sandık sonuç tutanaklarını, iki nüsha olarak, sayım ve döküm işlemleri sırasında elde edilen bilgilere ve sayım ve döküm cetveli sonucuna göre düzenler.

Bu tutanakların ait olduğu bölümüne, seçim bilgileri eksiksiz olarak işlendikten sonra, başkan ve üyeler tarafından ad ve soyadları yazılarak imzalanır; sandık kurulu mührü ile mühürlenir.

Oy Sayım Tutanağı ve İlânı:

Oy Sayım cetveli en az 2 kişi tarafın tutulmalı ve sayım bittiğinde karşılaştırılmalıdır.

Tutanağın ıslak imzalı bir kopyası mutlaka parti temsilcilerine ve müşahitlere dağıtılmalıdır.

Tutanağın ıslak imzalı bir kopyası mutlaka parti temsilcilerine ve müşahitlere dağıtılmalıdır.

Sandık Kurulu, Seçim sonuçlarını gösterir tutanağın bir kopyasını sandık alanında ilan eder.

Sandık Kurulundan alınan ıslak imzalı oy sayım tutanağı, Okul Sorumlusuna teslim edilmelidir.

Sayırna ilifkin torbanın (kâğıt ve belgelerin) İlçe Seçim Kurulu Başkanına Teslimi:

- Sandık kurulları, sayırna ilifkin kağıt ve belgesini İlçe Seçim Kuruluna teslim eder.
- Seçime ilifkin cetvelleri,
- Alt tarafı imzalı sayım ve döküm cetvelleri,
- Tutanak Defteri,
- Geçerli / Geçersiz Oy Pusulaları.

Sandık Kurulu Başkanı ile ad çekme yoluyla belli edilecek siyasi partilerin az iki ye tarafından hiçbir gecikmeye meydan verilmeksizin ve hiçbir yere uğranmaksızın en kısa zamanda, sandık kurulunun bağlı olduğu ilçe seçim kuruluna teslim edilir. Bu maddeye aykırı hareket edenler hakkında cezai kovuşturma yapılır. Sandık kurulunun diğer yeleri ile müşahitler de isterlerse ve taşıtta yer var ise veya taşıt kendileri tarafından sağlanmış ise başkanla birlikte gidebilirler.

***** Herhangi bir olumsuz durumda İl Başkanlığımız / İlçe Başkanlığımız tarafından görevlendirilmiş ve sizlere iletişim bilgileri verilmiş olan avukatlarımız ile irtibata geçilmeli ve gerekli olması durumunda aşağıda örnekleri verilmiş olan "şikayet / İtiraz Dilekçesi " rneği doldurulmalı ve ilgili yerlere teslim edilmelidir...***

GEÇERSİZ

GEÇERSİZ

GEÇERSİZ

GEÇERSİZ

GEÇERSİZ

GEÇERSİZ

GEÇERLİ

GEÇERLİ

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ

Şikayet Dilekçesi Örneği:

ÖRNEK DİLEKÇE

(....) NOLU SANDIK KURULU BAŞKANLIĞINA

.....

ŞİKAYET EDEN : (T.C.Kimlik No) Adı-Soyadı (....) numaralı Sandık Kurulu müşahidi

ŞİKAYET KONUSU : Bazı seçmenlerden kimlik sorulmaması.

ŞİKAYET TARİHİ : 30/03/2014 Pazar günü Saat

OLAYLAR : .../.../2023 Yasaya göre, oy verecek seçmenin fotoğrafı kimlik göstermesi gerekirken, (Ehliyet, pasaport, nüfus cüzdanı vs.) aşağıda adı/soyadı yazılı seçmenlerin kimliksiz olarak oy kullandığı tespit edilmiştir. Bu husus yasaya aykırıdır.

HUKUKİ NEDENLER: 298 S. K. 87, 91. maddesi ile YSK'nun 138 sayılı genelgesi.

TALEP : Bu durumun tespiti ile yanlış uygulamanın Sandık Kurulu kararı ile durdurulması arz olunur.

Adı-Soyadı
İmzası

Kimliksiz oy kullanan ve tespit

Edilen seçmenlerin Adı/Soyadı

1-

2-

İtiraz Dilekçesi Örneği:

ÖRNEK DİLEKÇE

.....İLÇE SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İTİRAZ EDEN : (T.C.Kimlik No) Adı /Soyadı,

İTİRAZIN KONUSU : Sandık kurulunca tutularak şahsıma verilen Belediye Başkanlığı-Meclis üyeliğine ait Örnek 54 nolu tutanaktaki (.....) partisinin Belediye Başkanlığına ait geçerli oylar ile ilçe seçim kurulunda ilan edilen sonuçlar birbirini tutmamaktadır.

OLAYLAR : Seçim günü tasnif neticesi düzenlenen İlçe Birleştirme tutanakları ile Partimizin yetkililerine verilen Örnek 54 nolu tutanaklardaki (.....) partisinin Belediye Başkanlığı oylarında çelişki mevcuttur.

Tutanaklardaki Partisine verilen oyların yeniden sayılması çelişkiyi ortadan kaldıracaktır.

DELİLLER : Örnek 54 Nolu tutanak suretleri, sandık kurulu tutanakları, oylar ve zarflar

TALEP : Ekte sunulan fotokopiler ışığında (.....) Partisine verilen Belediye Başkanlığı oylarının yeniden sayılmasına karar verilmesi ve karardan bir suretin tebliğ edilmesini saygıyla arz ederim./.../ 2023

Adı Soyadı
İmza

TÜRK HUKUK ENSTİTÜSÜ GENEL MERKEZİ